

การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับธุรกิจระบบป้องกันอัคคีภัย ในอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

ธัญญรัตน์ พุฒผิง^{1*} มงคล หวังสถิตย์วงศ์² และ ปรีดา อัครวิจิตรระการ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ความรู้และปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาแบบ การจัดการความรู้ของธุรกิจระบบป้องกันอัคคีภัยในอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี 2) พัฒนารูปแบบการจัดการ ความรู้ และ 3) จัดทำคู่มือการจัดการความรู้ โดยทำการวิจัยแบบผสมผสานในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมีขั้นตอน คือ (1) ศึกษาองค์ความรู้ที่สำคัญและปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาแบบการจัดการความรู้ จากการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูงของบริษัทชั้นนำในธุรกิจระบบป้องกันอัคคีภัย (2) สำรวจองค์ความรู้ที่สำคัญและ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการความรู้ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลความคิดเห็นของพนักงานและลูกค้า (3) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และพัฒนารูปแบบและคู่มือการจัดการความรู้ และ (4) ทำการตรวจสอบ ประเมิน และพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการจัดการความรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านธุรกิจระบบ ป้องกันอัคคีภัย ด้านอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และด้านการจัดการความรู้จากภาครัฐและเอกชนโดยใช้การ ประชุมสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) องค์ความรู้ที่สำคัญของธุรกิจระบบป้องกันอัคคีภัยในอุตสาหกรรม ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี ประกอบด้วย 6 กลุ่มหลัก คือ ผลิตภัณฑ์ มาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ การตลาดและการขาย การออกแบบ การบริการและซ่อมบำรุง และภาษาอังกฤษ 2) รูปแบบการจัดการความรู้สำหรับ ธุรกิจระบบป้องกันอัคคีภัยในอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักคือ บทบาทของ ผู้นำองค์กร ระบบการจัดการความรู้ ปัจจัยสนับสนุน และผลลัพธ์ และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า รูปแบบและคู่มือการจัดการความรู้สำหรับธุรกิจระบบป้องกันอัคคีภัยในอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมีที่ พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการมากที่สุด มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และง่ายต่อ การนำไปใช้ในสถานประกอบการในระดับมากที่สุด และสามารถนำรูปแบบและคู่มือการจัดการความรู้ไปใช้ในสถาน ประกอบการ

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการความรู้ การจัดการความรู้ ระบบป้องกันอัคคีภัย

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ไฟฟ้า คณะเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

* ผู้ติดต่อประสานงาน โทร. 08-2334-6474 อีเมล: thanyarat_pp@yahoo.com

The Development of Knowledge Management Model for Fire Protection System Business in Petroleum and Petrochemical Industries

Thanyarat Putphueng^{1*} Mongkol Wangsathitwong² and Preeda Attavinijtrakarn³

Abstract

The purpose of this research was to 1) study important knowledge and important factors for development of knowledge management model for fire protection system business in petroleum and petrochemical industries 2) develop knowledge management model 3) create knowledge management manual. The study was a mixed method of qualitative and quantitative approaches, consisted of main steps: (1) study fire protection system business, important knowledge and important factors for development of knowledge management model by in-depth interview top managements of leading companies in fire protection system business, (2) survey important knowledge and key success factors of knowledge management from employees and customers by questionnaires, (3) development of knowledge management model and manual by analysis result of qualitative and quantitative data, and (4) checking and evaluating the appropriateness of knowledge management model and manual by luminaries of fire protection system business, petroleum and petrochemical, and knowledge management from the private and public sectors by focus group. The results of this study were as follows: 1) the important knowledge of fire protection system business in petroleum and petrochemical industries consists of 6 knowledge categories: Product, Regulation and standard related to product, Sales and Marketing, Design, Service and maintenance, and English. 2) the knowledge management model for fire protection system business in petroleum and petrochemical industries consists of 4 main components : Leader's roles, Knowledge management system, Supporting factors, and Result. 3) the focus group of luminaries concluded with highest degree of evaluation that the developed model and manual are suitable and beneficial, concise and easy to implement, and consensus that the developed model and manual are practical for the business.

Keywords: Knowledge Management Model, Knowledge Management, Fire Protection System

¹ Doctoral Degree Student, Department of Social Sciences, Faculty of Applied Arts, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Assistant professor, Ph.D., Department of Electrical Engineering, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Director of Industrial Policy Issues, Office of Industrial Economics

* Corresponding Author Tel. 08-2334-6474 e-mail: thanyarat_pp@yahoo.com